

Kvetná nedeľa A

*Otče môj,
ak ma nemôže minúť tento kalich bez toho,
že by som z neho pil, nech sa stane tvoja vôľa.
(Mt 26,42)*

Na sprievod s ratoľestami

Evanjelium

Matúš 21, 1-11

Keď sa priblížili k Jeruzalemu a došli do Betfage pri Olivovej hore, Ježiš poslal dvoch učeníkov a povedal im: "Chodte do dedinky oproti vám a hneď nájdete priviazanú oslicu a pri nej osliatko. Odviažte ich a privedte mi ich. A keby vám niekto niečo vravel, povedzte: 'Pán ich potrebuje.' A hneď ich prepustí."

Toto sa stalo, aby sa splnilo slovo proroka:

"Povedzte dcére sionskej:

'Hľa, tvoj Kráľ prichádza k tebe.

ponížený, sediaci na oslici

a na osliatku, mláďati ťažného zvieratá.'"

Učeníci šli a urobili, ako im Ježiš rozkázal. Priviedli oslicu a osliatko, pokládali na ne svoje plášte a on si na ne sadol. Mnohí zo zástupu prestierali na cestu svoje plášte, iní stínali ratoľesti zo stromov a stlali ich po ceste. A zástupy, čo šli pred ním, i tie, čo šli za ním, vyvolávali:

"Hosanna synovi Dávidovmu!

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.

Hosanna na výsostiach!"

Keď Ježiš vošiel do Jeruzalema, rozvírilo sa celé mesto; vypytovali sa: "Kto je to?" A ľudia hovorili: "Je to Ježiš, prorok z galilejského Nazareta."

Pri omši

Prvé čítanie

Kniha proroka Izaiáša 50,4-7

Pán Boh mi dal jazyk učeníka, aby som vedel milým slovom posilniť unaveného. Každé ráno prebúdza môj sluch, aby som ho počúval ako učeník. Pán Boh mi otvoril ucho. A ja som neodporoval, nazad som neustúpil. Svoj chrbát som nastavil tým, čo ma bili, a svoje líca tým, čo mi trhali bradu. Tvár som si nezakryl pred potupou a slinou. Pán Boh mi pomáha, preto nebudem zahanbený. Preto som si tvár zatvrdil sťa kremeň a viem že sa nezahanbím.

Druhé čítanie

List Filipanom 2,6-11

Ježiš Kristus, hoci má božskú prirodzenosť, nezakladal si násilne na svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, prijal prirodzenosť sluhu, stal sa podobným ľuďom a navonok bol ako človek. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži.

Preto ho Boh povýšil a dal mu meno nad všetky iné mená, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí a aby každý jazyk na slávu Boha Otca vyznával: "Ježiš Kristus je Pán."

Evanjelium

Matúš 26,14 – 27,66

Jeden z Dvanástich – volal sa Judáš Iškariotský – odišiel k veľkňazom a povedal: "Čo mi dáte a ja vám ho zradím?" Oni mu ponúkli tridsať strieborných. A od tej chvíle hľadal príležitosť zradiť ho.

Kde ti máme pripraviť veľkonočnú večeru?

V prvý deň Sviatkov nekvasených chlebov prišli k Ježišovi učeníci a pýtali sa ho: "Kde ti máme pripraviť veľkonočnú večeru?" On odpovedal: "Choďte do mesta k istému človekovi a povedzte mu: 'Učiteľ odkazuje: Môj čas je blízko, u teba budem jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka.'" Učeníci urobili, ako im Ježiš rozkázal, a pripravili veľkonočného baránka.

Jeden z vás ma zradí

Keď sa zvečerilo, zasadol s Dvanástimi za stôl. A keď jedli, povedal: "Veru, hovorím vám, jeden z vás ma zradí." Veľmi zarmútení sa ho začali jeden po druhom vypytovať: "Azda ja, Pane?" On odpovedal: "Kto so mnou namáča ruku v mise, ten ma zradí. Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človekovi, ktorý zradza Syna človeka. Pre takého človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil." Ozval sa aj zradca Judáš a opýtal sa: "Rabbi, som to azda ja?" Odpovedal mu: "Áno, ty."

Toto ie moje telo. Toto je moja krv.

Keď večerali, Ježiš vzal chlieb, dobrorečil, lámal ho a dával svojim učeníkom a povedal: "Vezmite a jedzte; toto je moje telo." Potom vzal kalich, vzdával vdáky, dal im ho a povedal: "Pite z neho všetci; toto je moja krv, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov. Je to krv novej zmluvy. Hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z tohoto viničného plodu až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v Kráľovstve svojho Otca."

Zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu.

Udriem pastiera a stádo oviec sa rozpráchnu

Vtedy im Ježiš povedal: "Všetci sa tejto noci pohoršíte na mne; lebo je napísané: Udriem pastiera a stádo oviec sa rozpráchnu. Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley."

No Peter mu povedal: "Keď sa aj všetci pohoršia na tebe, ja sa nikdy nepohorším." Ježiš mu povedal: "Veru, hovorím ti: Tejto noci, skôr, ako zaspieva kohút, tri razy ma zaprieš." Peter mu povedal: "Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ňa." Podobne hovorili aj ostatní učeníci.

Začal cítiť smútok a úzkosť

Potom Ježiš s nimi prišiel do záhrady, ktorá sa volá Getsemani, a povedal učeníkom: "Sadnite si, kým sa tu obďaleč pomodlím." Vzal so sebou Petra a obidvoch Zebedejových synov a začal cítiť smútok a úzkosť. Vtedy im povedal: "Smutná je moja duša až smrť. Ostaňte tu a bedlite so mnou!" Trocha poodišiel, padol na tvár a modlil sa: "Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako Ty."

Keď sa vrátil k učeníkom a našiel ich spať, povedal Petrovi: "Ani hodinu ste nemohli bedliť so mnou? Bedlite a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia. Duch je síce ochotný, ale telo nevládne."

Znova odišiel a modlil sa: "Otče môj, ak ma nemôže minúť tento kalich bez toho, že by som z neho pil nech sa stane tvoja vôľa." A keď sa znova vrátil, zasa ich našiel spať. Oči sa im od únavy zatvárali. Nechal ich, znova sa vzdialil a tretí raz sa modlil tými istými slovami. Potom prišiel k učeníkom a povedal im: "Len spite a odpočívajte! Hľa, prišla hodina, Syn človeka bude vydaný do rúk hriešnikov. Vstaňte, poďme! Hľa, priblížil sa ten, čo ma zrádza!"

Položili ruky na Ježiša a zajali ho

A kým ešte hovoril, prišiel Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním veľký zástup s mečmi a kyjmi, vyslaný veľkňazmi a staršími ľudu. Zradca im dal znak; povedal: "Koho pobožkám, to je on; chyďte ho!" A hneď pristúpil k Ježišovi a povedal: "Buď pozdravený, Rabbi!" A pobožkal ho. Ale Ježiš mu povedal: "Priateľu, načo si prišiel?" Vtedy pristúpili, položili ruky na Ježiša a zajali ho.

Tu jeden z tých, čo boli s Ježišom, vystrel ruku, vytasil meč, udrel veľkňazovho sluhu a odťal mu ucho. Ježiš mu povedal: "Vlož svoj meč na jeho miesto, lebo všetci, čo sa chopia meča, mečom zahynú. Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov? Ale ako by sa potom splnili Písma, že sa má takto stať?"

V tú hodinu Ježiš povedal zástupom: "Vyšli ste s mečmi a kyjmi, zajať ma ako zločinca. Denne som sedával a učil v chráme, a nezajali ste ma." To všetko sa stalo, aby sa splnili Písma Prorokov. Vtedy ho všetci učenici opustili a rozutekali sa.

Uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci

Zviazaného Ježiša zaviedli k veľkňazovi Kajfášovi, kde sa zhromaždili zákonníci a starší. Peter šiel zďaleka za ním až do veľkňazovho paláca. Vošiel dnu a sadol si k sluhom, lebo chcel vidieť, ako sa to skončí. Veľkňazi a celá rada zháňali krivé svedectvá proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť. Ale nenašli, hoci vystúpilo mnoho falošných svedkov. Napokon prišli dvaja a vraveli: "Tento povedal: 'Môžem zboriť Chrám Boží a o tri dni ho postaviť.'" Tu vstal veľkňaz a povedal mu: "Neodpovedáš nič? Čo to títo svedčia proti tebe?" Ale Ježiš mlčal. Veľkňaz mu povedal: "Zaprisahám ťa na živého Boha, aby si nám povedal, či si Kristus, Syn Boží." Ježiš mu povedal: "Som, ako si povedal. Ba poviem vám: Odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch." Vtedy si veľkňaz roztrhol rúcho a povedal: "Rúhal sa. Načo ešte potrebujeme svedkov? Sami ste teraz počuli rúhanie. Čo poviete?" Oni odpovedali: "Hoden je smrti!" Potom mu pľuvali do tváre a bili ho päťami, iní ho zauškovali a hovorili: "Kriste, uhádni, kto ťa udrel."

Skôr ako zaspieva kohút, tri razy ma zaprieš

Peter sedel vonku na nádvorí. Prišla k nemu ktoráśi slúžka a vravela: "Aj ty si bol s Ježišom Galilejským." Ale on pred všetkými zaprel a povedal: "Neviem, čo hovoríš." A keď vychádzal, pri bráne si ho všimla iná slúžka a povedala okolostojacim: "Tento bol s Ježišom Nazaretským." A znova zaprel s prísahou: "Nepoznám toho človeka." O chvíľku obstúpili Petra aj tí, čo tam stáli, a vraveli: "Naozaj, aj ty si jeden z nich, veď aj nárečie ťa prezrádza." Vtedy sa začal zaklínať a prisahať: "Nepoznám toho človeka." A vtom zaspieval kohút. Peter sa rozepamätal na Ježišove slová: "Skôr ako zaspieva kohút, tri razy ma zaprieš." Vyšiel von a horko zaplakal.

Ježiša vydali vladárovi Pilátovi

Keď nastalo ráno, veľkňazi a starší ľudu sa uzniesli, že Ježiša usmrtia. Preto ho spútaného odvedli a vydali vladárovi Pilátovi.

Neslobodno ich vhodit' do chrámovej pokladnice, lebo je to cena krvi

Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, ľútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných veľkňazom a starším so slovami: "Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv." Ale oni povedali: "Čo nás do toho? To je tvoja vec!" On strieborné peniaze hodil v chráme, odišiel a obesil sa.

Veľkňazi vzv peniaze a povedali: "Neslobodno ich vhodit' do chrámovej pokladnice, lebo je to cena krvi." Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pochovávanie cudzincov. Preto sa to pole až podnes volá Pole krvi.

Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: "Vzali tridsať strieborných, cenu toho, ktorého ocenili synovia Izraela, a dali ich za hrnčiarovo pole; ako mi prikázal Pán."

Si židovský král?

Ježiš stál pred vladárom a vladár sa ho pýtal: "Si židovský král?" Ježiš odpovedal: "Som, ako hovoríš."

A keď veľkňazi a starší žalovali naňho, neodpovedal. Vtedy mu Pilát povedal: "Nepočuješ, čo všetko proti tebe svedčia?" Ale Ježiš mu neodpovedal ani na jediné slovo, takže sa vladár veľmi divil.

Na veľkonočný sviatok vladár mal vo zvyku prepustiť jedného väzňa, ktorého si žiadal ľud. Mali vtedy povestného väzňa, ktorý sa volal Barabáš. Keď sa zhromaždili, Pilát im povedal: "Koho vám mám prepustiť: Barabáša, alebo Ježiša, ktorý sa volá Kristus?" Vedel totiž, že ho vydali iba z nenávisti.

Keď sedel na súdnej stolici, odkázala mu jeho manželka: "Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa trpela preňho."

Veľkňazi a starší nahovorili zástupy, aby žiadali Barabáša a Ježiša nechali umrieť. Vladár sa ich pýtal: "Ktorého z týchto dvoch si žiadate prepustiť?" Oni odpovedali: "Barabáša." Pilát im povedal: "A čo mám urobiť s Ježišom, ktorý sa volá Kristus?" Všetci odpovedali: "Ukrižovať ho!" Vladár povedal: "A čo zlé urobil?" No oni ešte väčšmi kričali: "Ukrižovať ho!"

Keď Pilát videl, že nič nedosiahol, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: "Ja nemám vinu na tejto krvi. Vy ste zodpovední." A všetok ľud odpovedal: "Jeho krv na nás a na naše deti!"

Vtedy im prepustil Barabáša a Ježiša po bičovaní vydal, aby ho ukrižovali.

Buď pozdravený, židovský kráľ

Vladárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili okolo neho celú kohortu. Vyzliekli ho a zahalili do šarlátového pláštá. Z trnia uplietli korunu, položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolena a posmievali sa mu: "Buď pozdravený, židovský kráľ!" Pľuvali naňho, brali mu trstinu a bili ho ňou po hlave. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z pláštá, obliekli mu jeho šaty a viedli ho na ukrižovanie.

Ukrižovali s ním aj dvoch zločincov

Keď vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili niesť mu kríž. Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebečné miesto. Dali mu piť víno zmiešané so žlčou. Ale keď ochutnal, nechcel piť. Keď ho ukrižovali, losovali o jeho šaty a rozdelili si ich. Potom si posadali a strážili ho.

Nad jeho hlavu umiestili nápis s označením viny: 'Toto je Ježiš, židovský kráľ.'

Ukrižovali s ním aj dvoch zločincov: jedného sprava, druhého zľava.

Ak si Syn Boží, zostúp z kríža

Tí, čo tade prechádzali, rúhali sa mu, potriasali hlavami a hovorili: "Keď zboríš chrám a za tri dni ho znova postavíš, zachráň sám seba! Ak si Syn Boží, zostúp z kríža!"

Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi so zákonníkmi a staršími a hovorili: "Iných zachraňoval, seba nevie zachrániť. Je kráľ Izraela, nech teda zostúpi z kríža a uveríme v neho. Spoliehal sa na Boha, nech ho teraz vyslobodí, ak ho má rád: Veď povedal: 'Som Syn Boží.'" Takisto ho tupili aj zločinci, čo boli s ním ukrižovaní.

Eli, Eli, lema sabakthani?

Od dvanástej hodiny bola tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. Okolo tretej hodiny Ježiš zvolal mocným hlasom: "Eli, Eli, lema sabakthani?" čo znamená "Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?"

Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli: "Eliáša volá." Jeden z nich hneď odbehol, vzal špongiu, naplnil ju octom, nastokol na trstinu a dával mu piť. Ale ostatní hovorili: "Nechaj, uvidíme, či ho príde Eliáš vyslobodiť."

Ježiš však znova zvolal mocným hlasom a vydýchol.

A hľa, chrámová opona sa roztrhla na dve časti odvrchu až dospodku. Zem sa triasla a skaly sa pukali. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých vstali z mŕtvych. Po jeho vzkriesení vyšli z hrobov, prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým.

Keď stotník a tí, čo spolu s ním strážili Ježiša, videli zemetrasenie a čo sa deje, zdesili sa a hovorili: "Naozaj bol Syn Boží."

Boli tam a z diaľky sa dívali aj mnohé ženy, ktoré prišli s Ježišom z Galiley a poslúchovali mu; medzi nimi Mária Magdaléna, Mária, Jakubova a Jozefova matka, a matka Zebedejových synov.

Jozef uložil Ježišovo telo do svojho nového hrobu

Keď sa zvečerilo, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. Zašiel k Pilátovi a prosil o Ježišovo telo. Pilát rozkázal, aby mu ho dali. Jozef ho vzal, zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, vytesaného do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. Bola tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu.

Máte stráž, choďte a strážte, ako viete

Na druhý deň po Prípravnom dni prišli veľkňazi a farizeji k Pilátovi a povedali: "Pane, spomenuli sme si, že ten zvodca, ešte kým žil, povedal: 'Po troch dňoch vstanem z mŕtvych.' Rozkáž teda strážiť hrob až do tretieho dňa, aby azda neprišli jeho učeníci a neukradli ho. Povedali by ľudu: 'Vstal z mŕtvych', a posledný podvod by bol horší, ako prvý."

Pilát im povedal: "Máte stráž. Choďte a strážte, ako viete!"

Oni odišli a hrob zaistili: zapečatili kameň a postavili stráž!

Kvetná nedel'a – otvoriť sa

Kvetná nedel'a je bránou do Veľkého týždňa. S ňou začína oslava najväčšieho sviatku cirkevného roka. Ona spája vyvýšenie Pána, ktoré môžeme vidieť pri jeho vstupe do Jeruzalema, s ponížením, ktoré potom nasleduje jeho mučením.

Náš život tvoria dobré stránky, naplňajú pekné dni, radosť z osláv a radostný spev – tak ako to môžeme počuť a sami sa na tom podieľať na začiatku sv. omše. Tvoria ho však aj ťažké chvíle, utrpenie a smrť, skúsenosti vlastnej slabosti a viny – o tom hovoria aj pašie, Ježišovo utrpenie. S ratolesťami v ruke sprevádzame, vítame Krista a uznávame ho ako kráľa sveta. Ako jeho učeníci a učeníčky sme pozvaní chváliť Boha, ďakovať mu za všetko dobré a krásne, čo sme prežili s Ježišom a cez neho, vďaka nemu. Zároveň sa nechávame ním viesť rôznymi cestami nášho vlastného života – nielen, keď sme radostní a šťastní, ale aj keď sme zúfalí a strácame nádej. On nás sprevádza, je s nami dokonca aj tam, kam nikto už s nami nemôže kráčať – keď sa k nám blíži smrť. Zelené ratolesti môžu byť výrazom našej nádeje, že Božia láska nám dáva silu aj v utrpení, pretože je silnejšia, mocnejšia ako každá smrť. So zelenými ratolesťami a chválospevom môžeme dnes vítať Ježiša, ako toho, ktorý nezostal v smrti, a ktorý aj nás nenechá v smrti.